

**EIROPAS SAVIENĪBAS
PADOME**

**Briselē, 2008. gada 17. decembrī
(OR. en)**

17172/08

COPOL	97
CONOP	101
CODUN	60
RECH	421
JAI	711
EDUC	289
MI	558
UD	238
IND	234

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Delegācijas
Temats:	Padomes secinājumi un jaunas Eiropas Savienības darbības līnijas, apkarojot masu iznīcināšanas ieroču un to piegādes sistēmu izplatīšanu

Delegāciju vajadzībām šai pavadvēstulei pievienoti šādi VLĀAP Padomes 2008. gada 8. un 9. decembra sanāksmē apstiprināti dokumenti:

- Padomes secinājumi par jaunām Eiropas Savienības darbības līnijām, apkarojot masu iznīcināšanas ieroču un to piegādes sistēmu izplatīšanu
- Jaunas Eiropas Savienības darbības līnijas, apkarojot masu iznīcināšanas ieroču un to piegādes sistēmu izplatīšanu

**Padomes secinājumi
apstiprināti 2008. gada 8. un 9. decembra Padomes sanāksmē**

Padome ir gandarīta par Eiropadomes 2003. gada decembrī pieņemtās ES masu iznīcināšanas ieroču apkarošanas stratēģijas aktīvu īstenošanu.

Padome uzsver to, cik noderīgi ir pūliņi, ko pieliek, lai vēl vairāk uzlabotu efektīvu stratēģijas īstenošanu, liekot lietā mērķtiecīgas darbības. Tālab tā atbalsta dokumentu "Jauni Eiropas Savienības darbības virzieni, apkarojot masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu un to piegādes sistēmu" kurā ir uzskaitīti šādi iecerēti rezultāti –

- atjaunināts apdraudējuma un draudu izvērtējuma dokuments;
- paraugi, kā izvērst informācijas kampaņas uzņēmumos, zinātnes un akadēmiskās aprindās un finanšu iestādēs;
- intensificēt sadarbību ar trešām valstīm, lai tām palīdzētu uzlabot masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanas politiku un eksporta kontroli;
- pasākumi, lai apkarotu nemateriālu zinību un prasmju nodošanu, tostarp sadarbības mehānismus no konsulāras modrības viedokļa;
- intensificēt centienus traucēt masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas plūsmas un izplatīšanas darbību sankcionēšanu;
- intensificēt centienus apkarot ieroču izplatīšanas finansēšanu;
- intensificēt koordināciju / sadarbību ar attiecīgām reģionu un starptautiskām organizācijām, un dot ieguldījumu tajās.

Padome aicina kompetentas Padome struktūras un sastāvus, Komisiju, iestādes un dalībvalstis veikt konkrētas šā dokumenta turpināšanas darbības, lai līdz 2010. gada beigām sasniegtu tajā nospraustos mērķus.

**JAUNAS EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBAS LĪNIJAS,
APKAROJOT
MASU IZNĪCINĀŠANAS IEROČU UN TO
PIEGĀDES SISTĒMU IZPLATĪŠANU**

IEVADS

Mūsdienās ieroču masu iznīcināšanas ieroču un to piegādes sistēmu izplatīšana rada vēl lielākus draudus Eiropas pilsoņu drošībai nekā laikā, kad pieņēma Eiropas masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas apkarošanas stratēģiju.

Kodolieroču, bioloģisku ieroču un ķīmisku ieroču, kā arī ballistisku un spārnotu raķešu izplatīšana joprojām rada nopietnus draudus. Masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas destruktīvo ietekmi uz starptautisko drošību intensificē tas, ka tādu ieroču izplatīšana pašlaik vēršas plašumā ārkārtīgi ātri tādās teritorijās, kurās spriedze jau ir liela (Tuvajos austrumos un Āzijā), un tas gan vēl vairāk pastiprina spriedzi, un ilgākā laikā palielina apdraudējumu, ka tādus ieročus patiešām izmantos. Par spīti tam, ka ir paredzēti pasākumi masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanas jomā, paātrinātā tirdzniecība un globalizācija var atvieglināt tādu preču un tehnoloģiju izplatīšanu, kuras var palīdzēt masu iznīcināšanas ieroču programmās. To nosaka ne tikai dažu valstu griba, bet arī privātu un nelegālu tīklu ierosmes. To var papildināt ar jaunu apdraudējumu, ka teroristi var izstrādāt un lietot tādus ieročus.

Masu iznīcināšanas ieroči, kas var būt neuzticamu valstu vai teroristu / nevalstisku darbības veicēju rīcībā, ir viens no lielākajiem drošības apdraudējumiem, ar ko eiropiešiem jebkad jāsasopas. Mums par pašu augstāko prioritāti jāuzskata Eiropas pilsoņu un mūsu draugu un sabiedroto aizsardzība pret esošo un aizvien augošo apdraudējumu, ko rada tādu ieroču izplatīšana.

Lai ieroču neizplatīšanas pasākumi būtu efektīvi, to pamatā ir jāliek šādi principi –

- stiprināt neizplatīšanas režīmu, panākot, ka attiecīgus līgumus un starptautiskus nolīgumus parakstītu un pilnībā īstenotu visā pasaulē;
- veikt apņēmīgas darbības, lai atrisinātu ieroču izplatīšanas krīzes un nodrošinātu ANO Drošības padomes rezolūciju īstenošanu;
- apņēmīgi operatīvi sadarboties, apkarojot masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu, lai kavētu diskrētus pārvedumus un vērstos pret nelegāliem tīkliem.

a)

Joprojām būtiski svarīga ir 2003 Eiropas stratēģija un principi, nosakot ES darbības (efektīva daudzpusība, masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršana un starptautiska sadarbība), un tie jāpiemēro arī turpmāk. Tie arī mums palīdz īstenot ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1540, kas masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanas jomā starptautiskai kopienai joprojām ir pagrieziena punkts. Tomēr, ņemot vērā pieredzi un jaunus notikumus, ir jāapzina darbības līnijas, papildinot līdz šim īstenotās, lai celtu ES pieejas efektivitāti un rezultativitāti, un padarītu to vēl spējīgāku darboties.

Mūsu mērķi ir šādi –

- **Stiprināt masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanu pasākumu pamanāmību** Eiropas Savienībā, būtiski svarīgo drošības problēmu padarot par absolūtu ES un dalībvalstu politikas prioritāti visos darbības aspektos, lai uzveiktu minēto parādību;
- **Apzināt esošo paraugpraksi, lai veicinātu tādas prakses izplatību** dalībvalstu politikas līmenī;

- **Atbalstīt labāku dalībvalstu koordināciju un optimālu** to politikas jomu un esošo ES instrumentu un politikas jomu **mobilizāciju**, pilnībā respektējot dalībvalstu un Kopienas kompetenci minētajās jomās;
- **Apzināt jomas, kurās ES darbības ir jāvērs plašumā.**

Galvenos rīcības plāna iecerētos rezultātus var īsumā raksturot šādi –

- atjaunināts apdraudējumu un draudu izvērtējuma dokuments;
- paraugi uzņēmumos, zinātnes un akadēmiskajās aprindās un finanšu iestādēs izvēršamām informācijas kampaņām;
- intensificēta sadarbība ar trešām valstīm, palīdzot tām uzlabot neizplatīšanas politikas aspektus un eksporta kontroles;
- pasākumi, lai apkarotu nemateriālu zinību un prasmju nodošanu, ietverot sadarbības mehānismus no konsulāras modrības viedokļa;
- intensificēt centienus traucēt ieroču izplatīšanas plūsmas un ieroču izplatīšanas darbību sankcionēšanu;
- intensificēt centienus apkarot ieroču izplatīšanas finansēšanu;
- intensificēt koordināciju / sadarbību ar attiecīgām reģionu un starptautiskām organizācijām, un dot ieguldījumu tajās.

Minētajā plānā, ar ko noteica jaunas darbības līnijas, papildinot jau īstenotās, un kuras ir izstrādātas, par pamatu ņemot rezultātus, kas ir gūti neizplatīšanas jautājumiem veltītā seminārā, ko prezidentvalsts Francija bija Parīzē organizējusi 2008. gada 15. un 16. jūlijā.

Būtu jāņem vērā, ka, kaut arī neizplatīšanas darbības ir būtiski svarīga kopējās ārpolitikas un drošības politikas daļa, dažu tipu pasākumus var īstenot citu ES politikas jomu un instrumentu sistēmā, kas var palīdzēt minētā mērķa tuvināšanā (pie tā pieder Kopienas politika un īpaši instrumenti, piemēram, Stabilitātes instruments). Neatkarīgi no tā, Eiropas iestāžu un dalībvalstu pilnvaras un varu, kā noteikts Līgumos, protams, respektēs, un izmantos attiecīgus instrumentus.

Īstenojot Padomes 2007. gada decembra secinājumus, pievērsoties ķīmisku, bioloģisku un radioaktīvu ieroču, kā arī kodolieroču radītiem apdraudējumiem un gatavībai bioloģiska terora aktiem, arī palīdzēs tuvināt jauno darbības līniju un turpmākā darba mērķus.

Šā plāna pieņemšana Vispārējo jautājumu un ārlietu padomē dos Eiropas iestādēm, dalībvalstīm un citu sastāvu Padomēm ceļvedi, kā strādāt sinerģijā, īstenojot masu iznīcināšanas ieroču stratēģiju.

Dažiem projektiem varētu izmantot dažādus finanšu instrumentus, piemēram, Stabilitātes instrumentu, ciktāl tie atbilst attiecīgiem mērogiem un ja pietiek līdzekļu.

Uzskata, ka saskaņā ar attiecīgām procedūrām kompetentas Padomes struktūras izvērtēs, pārrunās un oficiāli pieņems ikkatru šajā dokumentā paredzēto darbību vai pasākumu, turklāt pilnībā respektējot Kopienas vai dalībvalstu kompetenci.

Cieša ES iestāžu un dalībvalstu koordinācija būs vajadzīga, lai nodrošinātu notiekošo un nākotnē iecerēto darbību un aktu viendabību un sinerģijas.

SATURS

I. ZINĀT UN PAREDZĒT

- Apdraudējumu un draudu izvērtējuma dokumenta izstrāde
- Izmantot neatkarīgu Eiropas masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanas "ideju ģeneratoru" tīklu

II. NOVĒRST

(a) Vērst plašumā pasākumus, lai apkarotu nemateriālu zinību un prasmju nodošanu

- Aizsargāt zinātnes un tehnikas aktīvus
- Sadarbība konsulāras modrības ziņā
- Vērst plašumā centienus labāk informēt zinātnes un akadēmiskās aprindas
- Pieņemt profesionāļu rīcības kodeksus

(b) Vērst plašumā centienus apkarot taustāmu tehnoloģiju, preču un iekārtu nodošanu

- Uzlabot attiecīgu valstu eksporta kontroles procedūras
- Censties vēl labāk informēt uzņēmumus

(c) Novērst ieroču izplatīšanas finansēšanu, un izvērst sodīšanu par to

- Stiprināt savstarpējas konsultācijas un starptautiskus instrumentus
- Uzlabot finanšu iestāžu informētību un stiprināt mehānismus, ar ko apkarot ieroču izplatīšanas finansēšanu
- Uzlabot finanšu sankciju īstenošanu saskaņā ar starptautiskām saistībām, kas ir uzliktas ar īpašām ANO Drošības padomes rezolūcijām

III. KAVĒT UN IZBEIGT

(a) **Izvērst centienus apkarot ķīmisku, bioloģisku un radioaktīvu ieroču, kā arī kodolieroču sastāvdaļu kontrabandu un stiprināt sistēmas, ar ko pārtvert ieroču izplatīšanas plūsmas**

- Pārtvert ieroču izplatīšanas plūsmas
- Atbalstīt starptautisku un daudzpusēju instrumentu stiprināšanu, lai kavētu ieroču izplatīšanas plūsmas

(b) **Atsākt Eiropā diskusiju par sodiem, ko uzliek par masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu**

- Stiprināt juridiskus līdzekļus, ar ko apkarot masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu
- Eiropas līmenī panākt nolīgumu, lai par nelegālu atzītu masu iznīcināšanas ieroču un materiālu eksportu, starpniecību un kontrabandu, un par to uzlikt kriminālsodus

IV. SADARBOTIES UN ATBALSTĪT

- Regulārāk definēt no tehniskas sadarbības viedokļa ģeogrāfiskas teritorijas un prioritāras teritorijas
- Palielināt palīdzību un sadarbību masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas apkarošanā
- Stiprināt diplomātiskās sviras, labāk izmantojot masu iznīcināšanas ieroču klauzulu

V. KOORDINĒT

- Izstrādāt augsta līmeņa mācību kursu Eiropas ierēdņiem, kas nodarbojas ar masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas jautājumiem
- Uzlabot visu iesaistīto ES personu un resursu koordināciju
- Vairot Eiropas Savienības veikto pasākumu un to izvērtējuma pamanāmību

VI. ĪSTENOŠANAI ATVĒLĒTAIS LAIKS

I. Zināt un paredzēt

1. Apdraudējumu un draudu izvērtējuma dokumenta izstrāde

Lai ES darbība būtu mērķtiecīgāka un piemērotāka, *SITCEN* vajadzētu izstrādāt **īpašu dokumentu**, lai izvērtētu masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas tendences, apdraudējumus un draudus, arī draudus, ko rada teroristu piekļuve to masu iznīcināšanas ieročiem, un tas būtu jāatjaunina ik gadu.

Tādā *SITCEN* sagatavotā dokumentā, par pamatu ņemot dažādu tipu informāciju, būtu –

- jāietver atjaunināta apdraudējumu un draudu analīze – kopaina par tendencēm masu iznīcināšanas ieroču un to piegādes sistēmu izplatīšanā, un *NBC* statuss ieroču izplatīšanas programmas un raķešu programmas ieroču izplatīšanas krīžu aspektā;
- tas ir jāpapildina ar zinātnes pētījumiem, un konkrēti –
 - * ar īpašu ieroču izplatīšanas tīklu karti un izplatīšanas programmu iepirkuma prasībām, īpaši tādās jomās kā kodolraķetes un ballistiskas raķetes;
 - * svarīgākie faktori zinātnes, tehnoloģiju ("tehnoloģiju bloķēšana") un rūpniecības nozarē;
 - * pētījumu par iesaistīto uzņēmēju darbības niansēm un *modus operandi* nelegālu ieroču izplatīšanas materiālu transporta plūsmās, izmantojot aviotransportu, jūras transportu, autotransportu un dzelzceļa transportu ...), ar ko varētu apzināt struktūras, kuras varētu iegādāties izplatītos ieročus un to materiālus;
 - * izvērtēt, kurām prioritārām ģeogrāfiskām zonām un teritorijām ir jāsniedz ES palīdzība un jāizvērs sadarbības pasākumi, lai novērstu ieroču izplatīšanu;
 - * pētījumu par ieroču izplatīšanas finansēšanas metodēm un tīkliem, ko atjaunina saskaņā ar prasībām;

- Varētu to izmantot kompetentās Padome struktūrās, kas atbild par ieteikumu izstrādi, kādas darbības veikt, lai apkarotu ieroču izplatīšanas darbības, un tās attiecīgi iesniegt Padomei.

Šīs misijas sekmju līmenis būs atkarīgs no tā, cik daudz informācijas un analīzes materiālu dalībvalstis sniegs *SITCEN*. Komisija un attiecīgas ES struktūras / aģentūras (Eiropols, *EUROJUST*, *FRONTEX*) ir pilnībā saistītas ar uzskaitītajām darbībām.

2. Izmantot neatkarīgu Eiropas ieroču neizplatīšanas "ideju generatoru" tīklu

ES, vērsoties pret ieroču izplatīšanu, varētu izmantot atbalstu, ko **masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanas jomā** sniedz **nevalstisku organizāciju tīkls**, kurā ir apvienotas ārpolitikas iestādes un pētniecības centri, kas specializējas stratēģiskās ES jomās, reizē izvēršot lietderīgus tīklus, kas jau pastāv. Tādu tīklu varētu attiecināt arī uz iestādēm trešās valstīs, ar ko ES izvērš īpašus dialogus saistībā ar masu iznīcināšanas līdzekļu neizplatīšanu.

Tāds neatkarīgu masu iznīcināšanas līdzekļu neizplatīšanu ideju generatoru tīkls tiektos veicināt politisku un ar drošību saistītu dialogu un ilgtermiņa diskusijas par pasākumiem, kā apkarot masu iznīcināšanas ieroču un to piegādes sistēmu izplatīšanu pilsoniskās sabiedrībās, un it īpaši – ekspertu, pētnieku un akadēmiskās aprindās. Tas būs derīgs atspazds ES un starptautiskās kopienas izvērstajām neizplatīšanas darbībām.

Tīklu varētu vadīt ĢS/AP personiskais pārstāvis ieroču neizplatīšanas jomā, saskaņā ar masu iznīcināšanas ieroču centrā definētajām masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanas pasākumu pamatnostādnēm. *CODUN/CONOP* varēs griezties tīklā par problēmām saistībā ar MII neizplatīšanu, un to pārstāvji var piedalīties tīkla sanāksmēs. Tādas sanāksmes var organizēt tūlīt pēc darba grupām.

Sanāksmi, kurā pulcētos visi neatkarīgu ideju ģeneratori, reizi divos gados varētu sanākt Briselē vai citur Eiropas Savienībā, un iesniegt pārskatu / ieteikumus to ĢS/AP personiskajam pārstāvim MI ieroču neizplatīšanas jomā.

Būs jāizskata iespējas un paņēmieni, kā dot finanšu ieguldījumu.

II. Novērst

A. Stiprināt pasākumus, kā apkarot nemateriālu zināšanu un prasmju nodošanu

1. Zinātnes un tehnikas aktīvu aizsardzība

Paturot prātā vajadzību izrādīt modrību un novērst specializētas mācības vai treniņus tādās disciplīnās, kas varētu palīdzēt aizdomīgu valstu ieroču izplatīšanas programmās, pārtraugot, kāda ārzemniekiem ir dota piekļuve attiecīgu valstu pētniecības iestādēm, struktūrām vai iestādēm, kas nodarbojas ar slepenām zinātnes darbībām, ir būtiski svarīgs instruments masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas apkarošanā. Mūsu mērķis ir stiprināt dalībvalstu efektivitāti šajā ziņā, apzinot jomas, kas izraisa kopīgu ieinteresētību, apmainoties ar informāciju par pašreizējo praksi un iespējamām darbībām, ko varētu veikt kopā.

1. Par pamatu ņemot apdraudējumu un draudu izvērtējuma dokumentu, Padome varētu pieņemt kopīgu nostāju, īpašu uzmanību pievēršot vairākām zinātnes sadarbības jomām.
2. To ņemot par pamatu, kompetentas darba grupas uzaicinātu
 - apmainīties ar labāko pieredzi šajā ziņā, kas palīdzētu apzināt iespējamās procedūras;
 - izskatīt iespēju veikt tādas darbības, ko varētu veikt kopā, lai vairotu mūsu efektivitāti šajā jomā.

2. Sadarbība konsulāras modrības jomā

Varētu aicināt **dalībvalstis** izvērst **konsulāras modrības procedūru** vai stiprināt tādu procedūru, ja tā jau pastāv, lai nodrošinātu efektīvu piekļuves regulāciju citu zemju pilsoņiem to teritorijai, ņemot vērā secinājumus iepriekš minētajā apdraudējumu un draudu izvērtējuma dokumentā. Kompetentām attiecīgu valstu vīzu izdevējām iestādēm labāk jāapzinās ar ieroču neizplatīšanu pasākumiem saistītās problēmas.

Kompetentas ES iestādes un/vai citas struktūras, saskaņā ar ES dibināšanas līgumiem, varētu izstrādāt priekšlikumu, lai Padome / Padomē sanākušie dalībvalstu pārstāvji **izveidotu Eiropas sadarbību konsulāras modrības jomā**.

Tādā dokumentā varētu **atkārtoti uzsvērt** konsulāras modrības **principus** (vajadzību novērst nemateriālas ieroču izplatīšanas plūsmas saskaņā ar dalībvalstu pienākumiem saistībā ar dažādiem piegādātāju izmantotiem mehānismiem, reizē aicinot attīstīt nediskrētu akadēmisku sadarbību) un **paredzēt īpašus Eiropas koordinācijas pasākumus**, un it īpaši –

- **mērķi savstarpēji ziņot par vīzu atteikumiem**, ko pamato ar masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas apdraudējumu aizdomīgu valstu konsulāros posteņos;
- **izskatīt, kā tādu mērķi varētu ņemt vērā**, un apsvērt visus vajadzīgos pasākumus. Gaidāmās *SIS II* ieviešanas sakarā varētu arī apsvērt, kādus mehānismus izmantot, lai attiecīgu *SIS* kategoriju brīdinājumos varētu iekļaut ieroču izplatīšanas darbībās iesaistītas personas;
- Varētu apsvērt, vai izveidot juridisku mehānismu, kas konsultētu *SIS* ilgtermiņa vīzu gadījumos.

3. Izvērst centienus labāk informēt zinātnes un akadēmiskās aprindas

Akadēmiskajām un zinātnes aprindām ir jābūt labāk informētām par ieroču neizplatīšanas problēmām kopumā un par potenciāliem, ar to darbībām saistītiem apdraudējumiem. Mēs visi esam vienisprātis, ka vidusmēra zināšanu līmenis šajā ziņā ir jāceļ. Iespējamās darbības varētu būt –

- pastiprināti izvērstas universitāšu, laboratoriju un dalībvalstu attiecīgu iestāžu apmaiņas. Darba grupas vai semināri, ko organizē dalībvalstis vai attiecīgās ES struktūras, varētu šajā ziņā palīdzēt. To mērķis varētu būt apmainīties ar paraugpraksi.
- diskusijas attiecīgās ES grupās par ierosmēm, ko varētu veikt, piemēram – apzināt īpaši nopietnas disciplīnas un problēmas; izveidot "informācijas centrus" universitātēs, kuros varētu iekļaut standartinformāciju un īpaši mācītu personālu, kontaktpunktus par problēmām, kas ir saistītas ar drošību un MI ieroču neizplatīšanu universitātēs, u.c.

4. Pieņemt profesionālās rīcības kodeksu

Esošos zinātnieku profesionālās rīcības kodeksus varētu papildināt. Mērķis ir palielināt informētību par to, ka legālam darbam var būt divējādi pielietojumi.

- Pēc tam, kad izveidots ES dalībvalstīs esošo zinātniekiem paredzēto profesionālās izturēšanās kodeksu saraksts, kuros pausts aicinājums atturēties no darbībām, kas ir pretrunā ar neizplatīšanas mērķiem, un
- kad apkopots dažādās atbilstīgās struktūrās veikta darba iznākums,
- būtu jānosaka darbības, ar kurām mudinātu pieņemt (to varētu darīt, piemēram, mācību iestādes) profesionālās rīcības kodeksus zinātniekiem ES un veicinātu šādu kodeksu pieņemšanu trešās valstīs.

B. Vērst plašumā centienus apkarot taustāmu tehnoloģiju, preču un iekārtu nodošanu

1. Uzlabot attiecīgu valstu eksporta kontroles procedūras

Divējāda lietojuma un slepenu preču eksporta kontroles noteikumi noteikti Regulā (EK)

Nr. 1334/2000, kas grozīta. Balstoties uz VLĀAP 2004. gada oktobrī pieņemtajiem ieteikumiem un papildinot tos (pēc salīdzinoša novērtējuma dalībvalstīs) un neskarot dalībvalstu kompetenci, it īpaši to tiesības piešķirt eksporta licences, varētu veicināt turpmāk norādītos pasākumus atbilstīgi regulai, kas ir spēkā attiecīgā laikā, lai optimizētu īstenošanas procedūras valstīs:

- regulāri un padziļināti apmācīt vietējās iestādes, informējot par kontrolējamo preču tehnisko raksturojumu;
- apsvērt iespēju uzlabot tiesībaizsardzības pasākumus (piemēram, procedūru datorizāciju, pastiprinātu koordināciju starp aģentūrām, labāku 2004. gadā izveidotās ekspertu grupas izmantojumu, drošas sistēmas ieviešanu, kas ļautu tiešsaistē apmainīties ar informāciju par eksporta, starpniecības un tranzīta aizliegumiem);
- *SITCEN* analīzi, kas iesniegta Padomes struktūrām, pārsūtīs arī valstu iestādēm, kas atbildīgas par eksporta kontroli, lai sniegtu tām plašu informāciju.

Lai palīdzētu uzlabot valstu eksporta kontroles procedūras, Komisija un saskaņā ar regulas 18. pantu izveidotā komiteja, neskarot dalībvalstu kompetenci, varētu apsvērt šādus pasākumus:

- izstrādāt labas prakses rokasgrāmatas par divējāda lietojuma preču eksporta kontroles procedūrām atbilstīgi regulai;
- atbalstīt attiecīgu pieredzes apmaiņu, lai palielinātu dalībvalstu spējas veikt eksporta kontroli;
- palīdzēt noteikt mācību kursu sastāvdaļas sistēmā, kas vēl jāizstrādā, ņemot vērā citas ES prioritātes;
- veikt tehnisku priekšlikumu izskatīšanu par grozījumiem eksporta kontroles sarakstos atbilstīgi attiecīgiem regulas nosacījumiem.

2. Censties vēl labāk informēt uzņēmumus

Dalībvalstis ir aicinātas ieguldīt vairāk centienus, lai **vēl labāk informētu uzņēmumus**. It īpaši varētu veicināt šādus pasākumus:

- sistemātiskākus centienus veicināt informētību, ņemot vērā ES paraugpraksi, īstenojot to uzņēmēju vidū, kuru darbības var būt slepenas no masu iznīcināšanas ieroču un to piegādes sistēmu izplatīšanas viedokļa, īpašus centienus veltot profesionālām apvienībām, it īpaši mudinot regulārus oficiālus un neoficiālus sakarus starp attiecīgajiem uzņēmējiem un pārvaldēm;
- valstu informatīvu dokumentu izstrādi / valstu tīmekļa vietņu uzlabošanu, izskaidrojot tiesisko sistēmu un sodus par procedūru neievērošanu.

Eiropas mērogā varētu apsvērt šādus pasākumus:

- palielināt informētību ES – organizēt ES mēroga seminārus, it īpaši ar profesionālām apvienībām;
- izstrādāt standartizētus informatīvus dokumentus, izskaidrojot piemērojamo tiesisko sistēmu;
- veikt pieredzes apmaiņu par ieviestajiem mehānismiem.

C. Novērst ieroču izplatīšanas finansēšanu, un izvērst sodīšanu par to

Ieroču izplatīšanas programmām var būt vajadzīgs ievērojams finansējums, ņemot vērā vajadzīgās investīcijas un iepirkumus. Tādēļ īpaša uzmanība būtu jāveltī izplatīšanas finansēšanai, kas jānovērš un par ko jāsoda.

1. Stiprināt savstarpējas konsultācijas un starptautiskus instrumentus

- Dalībvalstis tiek aicinātas turpināt savus centienus Finansiālas rīcības operatīvajos spēkos nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas apkarošanai (*FATF*) un pēc vajadzības apsvērt iespēju pieņemt starptautiskus tiesību aktus un praksi, lai labāk apkarotu ieroču izplatīšanas finansēšanu. Dalībvalstis mudina *FATF* veikt piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu visu ES dalībvalstu dalību *FATF*.
- Lai atbalstītu starptautiskos centienus apkarot ieroču izplatīšanas finansēšanu, jautājumu par ieroču izplatīšanas finansēšanas apkarošanu sistemātiskāk izvirzīs sarunās ar trešām valstīm.

2. Uzlabot finanšu iestāžu informētību un stiprināt mehānismus, ar ko apkarot ieroču izplatīšanas finansēšanu

Līdztekus starptautisko instrumentu stiprināšanai un atbilstīgi 1. punktā aprakstītajai pieejai

Dalībvalstis ir aicinātas:

- veltīt īpašus centienus tam, lai palielinātu finanšu iestāžu informētību ne vien tādēļ, lai novērstu ieroču izplatīšanas pasākumu finansēšanu, bet arī lai aizsargātu mūsu bankas no izplatītāju negodīgajiem nolūkiem;
- uzlabot sadarbību starp administratīvām iestādēm un finanšu uzraudzības iestādēm un vajadzības gadījumā veicināt atbilstīgas informācijas pārsūtīšanu finanšu modrības īstenošanai.

Komisija varētu izanalizēt iespējas veicināt finanšu iestāžu modrību sakarā ar ieroču izplatīšanas finansēšanas apkarošanu, ņemot vērā *FATF* darbā sasniegto.

3. Uzlabot finanšu sankciju īstenošanu saskaņā ar starptautiskām juridiskām saistībām, kas ir uzliktas ar īpašām ANO Drošības padomes rezolūcijām

Atbildīgās Padomes struktūras un darba grupas veicinās informācijas un labas pieredzes apmaiņu, lai apkarotu ieroču izplatīšanas finansēšanas apkarošanu un starptautisko saistību ievērošanu. Šajā sakarā Padome, nedublējot *FATF* darbu, varētu:

- lūgt dalībvalstis sniegt atgriezenisku informāciju par pieredzi finanšu sankciju īstenošanā, kopš pieņemtas rezolūcijas par Irānu un KTDR, it īpaši norādot problēmas, ar kādām nācās saskarties banku nozarē, un uzlabojumus, kādus varētu veikt, ņemot vērā gūto pieredzi, īstenojot sankcijas saistībā ar atbilstīgām ANO Drošības padomes rezolūcijām;
- Ārlietu padomnieku darba grupā izskatīt esošo labāko pieredzi sakarā ar sankcijām un atjaunināt to pēc vajadzības, ņemot vērā veikto darbu.

III. Kavēt un apturēt

A. Izvērst centienus apkarot ķīmisku, bioloģisku un radioaktīvu ieroču, kā arī kodolieroču sastāvdaļu kontrabandu un stiprināt sistēmas, ar ko pārtvert ieroču izplatīšanas plūsmas

1. Pārtvert ieroču izplatīšanas plūsmas

- ES turpinās centienus nostiprināt savas ārējās robežas pret ķīmisku, bioloģisku un radioaktīvu ieroču, kā arī kodolieroču kontrabandu.

- Dalībvalstis ir aicinātas:

- * veikt izlases veida pārbaudes, izmantojot apdraudējuma kritērijus un pastiprinātu informācijas apmaiņu par struktūrām, ko tur aizdomās par nelikumīgu tirdzniecību, ko uzrādīs *SITCEN* dokumentā;
- * izskatīt nosacījumus, kā efektīvi palielināt informācijas apmaiņu par struktūrām, ko tur aizdomās par nelikumīgu tirdzniecību;
- * turpināt kopīgas muitas operācijas, ko organizē Muitas sadarbības jautājumu darba grupa un kuras jau ir sāktas, lai cīnītos pret ieroču izplatīšanu;
- * uzsākt diskusiju par to, kā labāk koordinēt aizliegumu darbībām pieejamos līdzekļus (it īpaši – ekspertīzi).

2. Atbalstīt starptautisku un daudzpusēju instrumentu stiprināšanu, lai kavētu ieroču izplatīšanas plūsmas

Padome varētu pieņemt secinājumus, kuros mudinātu:

- dalībvalstis pēc iespējas ātrāk ratificēt Konvencijas par nelegālu darbību, kas vērstas pret navigācijas drošību novēršanu 2005. gada protokolu;
- tiklīdz 2005. gada protokolu būs ratificējušas visas dalībvalstis, izstrādāt mehānismu protokola papildināšanai, ar ko ES dalībvalstis, ciktāl tas savietojams ar valstu tiesību aktiem, varētu dot iepriekšēju savstarpēju atļauju atklātā jūrā uzkāpt uz klāja aizdomīgiem kuģiem, kas kuģo ar attiecīgās valsts karogu.

Atbilstīgi LES 19. pantam efektīvām mēģinās saskaņot ES dalībvalstu nostājas starptautiskos forumos (it īpaši saistībā ar Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) ierosmi.

ES līdzdalība Drošības iniciatīvā masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (*PSI*) būs viens no galvenajiem mērķiem, lai padarītu tās darbības efektīvākas. ES valstis un attiecīgās ES iestādes ir aicinātas 2009. gadā piedalīties *PSI* Reģionālajā operatīvo ekspertu grupu sanāksmē, lai izvērtētu iespējamu ES līdzdalību *PSI*.

B. Atsākt Eiropā diskusiju par sodiem, ko uzliek par masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu

1. Stiprināt juridiskus līdzekļus, ar ko apkarot masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu

Dalībvalstis ir aicinātas izskatīt pašreizējo praksi un tiesību aktus, un noteikumus saistībā ar ieroču izplatīšanas novēršanu un sodiem, ko uzliek par izplatīšanu, lai atklātu esošos trūkumus. Tās ir aicinātas palielināt savu valsts tiesībsardzības pasākumu efektivitāti, konsekvenci, pārredzamību un preventīvo raksturu sakarā ar masu iznīcināšanas ieroču un to piegādes sistēmu izplatīšanas apkarošanu.

Padome aicina kompetentās iestādes un darba grupas turpināt šā jautājumu salīdzinošu izpēti.

2. Eiropas līmenī panākt nolīgumu, lai par nelegālu atzītu masu iznīcināšanas ieroču un materiālu eksportu, starpniecību un kontrabandu, un par to uzlikt kriminālsodus

Lai apkarotu ieroču izplatīšanas draudus, Padome varētu vienoties, ka **kriminālsodi** ir piemēroti sodi par **masu iznīcināšanas ieroču un materiālu nelegālu eksportu, starpniecību un kontrabandu.**

Šāds lēmums dotu iespēju sasniegt ES ieroču neizplatīšanas mērķus atbilstīgi Eiropadomes 2004. gada 18. jūnija deklarācijai, kur minēta sankciju tuvināšanas koncepcija.

IV. Sadarboties un atbalstīt

ES apņemas pēc vajadzības turpināt un intensificēt koordināciju ar citiem līdzekļu devējiem, lai nodrošinātu papildināmību un panāktu maksimālu ietekmi.

1. Regulārāk definēt no tehniskas sadarbības viedokļa ģeogrāfiskas teritorijas un prioritāras teritorijas

Saziņā ar kompetentām struktūrām un it īpaši pamatojoties uz *SITCEN* pētījumiem, Ģenerālsekretariāts reizi divos gados sagatavos dokumentu, **kurā noteiks ģeogrāfiskās prioritātes** ES sadarbībai ar trešām valstīm. Minēto dokumentu iesniegs apstiprināšanai kompetentās darba grupās (*CONOP*, *CODUN* un PDK). Komisija būs pilnībā iesaistīta.

Minētajā dokumentā noteiks kritērijus ES ģeogrāfisko prioritāšu noteikšanai. Uzsvars būs jāliek uz reālām prasībām stiprināt pasākumus ieroču izplatības apkarošanai ciešā saistībā ar *SITCEN* sagatavotu analīzi.

2. Palielināt palīdzību un sadarbību masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas apkarošanā

- **ES apņemas turpināt un intensificēt** darbu, lai atbalstītu nolīguma režīmu (vienotās rīcības pasākumus, kas pieņemti vai kurus gatavo pieņemšanai *IAEA*, *CTBTO* atbalstam un radioaktīvo avotu nodrošināšanai), Ķīmisko ieroču konvenciju, Bioloģisko ieroču konvenciju, Rezolūciju 1540, Hāgas rīcības kodeksu (plānu padarīt Hāgas rīcības kodeksu vispārīgu un finansiāli atbalstīt drošas iekšējās Hāgas rīcības kodeksa datu apstrādes sistēmas izveidi), Radioaktīvo avotu drošības kodeksu, Rokasgrāmatu par radioaktīvo avotu importu un eksportu, turpmākus diplomātiskus pasākumus, kas vērsti uz *CTBT* spēkā stāšanos un vispārīga statusa piešķiršanu *BTWC*, *CWC*, grozīto Konvenciju par kodolvielu fizisko aizsardzību un pasākumus, lai sāktu sarunas par Skaldāmu materiālu aizliegšanas līgumu (*FMCT*). ES arī turpinās atbalstīt pasaules mēroga kodolterorisma apkarošanas ierosmi (*GICNT*).
- **Drošības kultūras veicināšana ķīmisku, bioloģisku un radioaktīvu ieroču, kā arī kodolieroču jomā**
Prioritāte būtu jāpiešķir šādiem pasākumiem:
 - reģionālo centru izveidei, kur sniegtu apmācību **ķīmisku, bioloģisku un radioaktīvu ieroču, kā arī kodolieroču** drošības un drošuma kultūras jomā;
 - *IAEA* pasākumu atbalstam, lai nodrošinātu kodolieroču un radioaktīvo materiālu un kodolieroču iekārtu drošību;
 - koordinētai un savstarpēji papildinošai pieejai bioloģiskās drošības un drošuma problēmām, nodrošinot it īpaši bioloģisko apdraudējumu un draudu optimālu pārvaldību;
 - citām jomām, kur var būt svarīga drošības kultūras veicināšana – eksporta kontroles sistēmu **stiprināšanai**, balstoties uz esošo un agrāko pieredzi un notiekošajiem informēšanas pasākumiem, robežapsardzības pasākumiem, lai novērstu nelikumīgu tirdzniecību ar materiāliem, ko varētu izmantot teroristi, piemēram, ar indīgām ķīmiskām vielām, un finanšu uzraudzībai.

3. Stiprināt diplomātiskās sviras, labāk izmantojot masu iznīcināšanas ieroču klauzulu

Lai gūtu lielāku labumu no ieroču neizplatīšanas klauzulas, kuru kopš 2003. gada iekļauj ES nolīgumos ar trešām valstīm, Padome uzdod Ģenerālsēkretariātam saziņā ar Komisiju sagatavot **dokumentu, kurā izvērtētu masu iznīcināšanas ieroču klauzulas īstenošanu.** Šajā dokumentā, ko iesniegtu Padomei apstiprināšanai:

- **ierosinās ievirzi rīcībai, lai uzlabotu sarunu risināšanas procesu** saistībā ar klauzulu (vairāk informācijas *CONOP* un *CODUN*, klauzulu skaidrojošu dokumentu sagatavošana, kas paredzēti ģeogrāfiskām grupām un trešām valstīm);
- iesniegs priekšlikumus par to, **kā novērtēt minētās klauzulas īstenošanu trešās valstī**, pamatojoties uz kritērijiem, kas vēl jāizstrādā (nolīgumu ievērošana, eksporta kontroles īstenošana, ziņojums par sadarbību ar ES, pamatojoties uz minēto klauzulu);
- iesniegs **analīzi par procedūru klauzulas "iedarbināšanai" gadījumā, ja trešā valsts atsakās ievērot noteikumus.**

V. Koordinēt

1. Izstrādāt augsta līmeņa mācību kursu Eiropas ierēdņiem, kas nodarbojas ar masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas jautājumiem

Padome lūdz kompetentas iestādes un darba grupas iesniegt tai priekšlikumu līdz 2009. gada pirmā pusgada beigām par **Eiropas dienesta mācību kursu** izveidi 2010. gadā ES dalībvalstu un ES amatpersonām par to, kā apkarot masu iznīcināšanas ieroču un to piegādes sistēmu izplatīšanu, ņemot vērā Padomes noteiktās prioritātes.

Minētās ierosmes mērķis ir uzlabot zinātnisko un tehnisko speciālo zināšanu pakāpi attiecīgajām amatpersonām un mudināt izplatīt kopīgu Eiropas administratīvo kultūru ieroču izplatīšanas apkarošanai, izmantojot tīklu sistēmu.

Mācību kursiem (par kuriem vēl jāizstrādā detalizēta informācija, ņemot vērā esošos līdzekļus, esošo valstu mācību kursu iekļaušanai tīklā, lai varētu ierosināt Eiropas sesiju) būtu jānodrošina:

- teorētiskā daļa, kura aptvertu šādus aspektus: vispārīgās problēmas saistībā ar ieroču izplatīšanu, ieroču izplatīšanas novēršanas mehānismi (organizācija, iesaistītie dalībnieki, nolīgumi, kontroles pasākumi un zinātniskie un tehniskie aspekti salīdzinājumā ar Eiropā pieņemto praksi);
- daļa, kas sastāvētu no to Eiropas Savienības vietu apmeklējumiem, kas var izraisīt interesi.

Būtu jāņem vērā obligātās drošības prasības, it īpaši sakarā ar šādu mācību konfidencialitāti, ņemot vērā konkrētas informācijas, ar kuru varētu apmainīties mācībuursos, slepenību.

2. Uzlabot visu iesaistīto ES personu un resursu koordināciju

It īpaši ir ieteicami šādi pasākumi:

- **Masu iznīcināšanas ieroču centra lomas nostiprināšana**, ieviešot sanāksmes saistībā ar *CONOP/CODUN* sanāksmēm, kur apspriedīs un sagatavos turpmākus praktiskus pasākumus, lai nostiprinātu centra nozīmi;
- censties panākt lielāku koordināciju starp visiem politikas pasākumiem un instrumentiem, ar ko sniedz ieguldījumu ieroču izplatīšanas apkarošanas mērķu īstenošanā, it īpaši šajā dokumentā aprakstītajiem pasākumiem, ņemot vērā dalībvalstu **un Kopienas** kompetenci šajās jomās;
- ***SITCEN* lomas palielināšana, veicot ieroču izplatīšanas analīzi**
 - * palielināt *SITCEN* līdzdalību, lai tas varētu iesniegt savu analīzi kompetentām darba grupām un PDK;
 - * iespēja laiku pa laikam sarīkot kompetentām Padomes struktūrām informatīvus pasākumus sakarā ar ieroču izplatīšanas krīzēm, neskarot esošās lēmumu pieņemšanas procedūras;
- **kontaktpersonu iecelšana ārlietu ministrijās un Eiropas iestādēs, kas atbildīgas par jauno pamatnostādņu īstenošanu**; tie varētu būt dalībvalstu pārstāvji *CONOP* un *CODUN* darba grupās. Šīs kontaktpersonas būs galvenie sarunu partneri Eiropas iestādēm un ĢS/AP personīgajam pārstāvim ES stratēģijas īstenošanai, lai apkarotu ieroču izplatīšanu. Šīs kontaktpersonas veiks koordināciju ar citām ieroču izplatīšanas apkarošanā iesaistītām amatpersonām citās ministrijās un kompetentās valstu iestādēs un it īpaši palielinās informētību par problēmām, kuras tiek risinātas viņu kompetences jomā. Atjauninātu kontaktpersonu sarakstu varētu pievienot ES pusgada ziņojumam par ES masu iznīcināšanas ieroču stratēģiju.

3. Vairoto Eiropas Savienības veikto pasākumu un to izvērtējuma pamanāmību

Saziņā ar atbilstīgām Padomes un Komisijas nodaļām Ģenerālsekretariāta ieguldījums pusgada ziņojumā par Eiropas stratēģijas īstenošanu ieroču izplatīšanas apkarošanā būs pielikums, kurā apkopoti visi ES veiktie pasākumi ieroču izplatīšanas apkarošanas mērķu atbalstam. Šajā dokumentā sniegs pārskatu par vienotas rīcības pasākumiem un Kopienas palīdzības programmām.

ĪSTENOŠANAI ATVĒLĒTAIS LAIKS

Padome nosaka mērķi panākt šajā plānā izklāstīto mērķu izpildi līdz 2010. gadam.

Līdz 2009. gada pirmā pusgada beigām Ģenerālsekretariāts izstrādās īpašu dokumentu par stratēģijas un it īpaši šā plāna īstenošanu, nosakot jaunus virzienus rīcībai, ko iesniegs Padomei. Komisija būs pilnībā iesaistīta.
